

KAKO DA LAKŠE I EFIKASNIJE UPRAVLJATE KUĆNIM BUDŽETOM

Uhvati zalet!

Opportunity banka u Srbiji i širom sveta nastoji da svima omogući pristup bankarskim uslugama, bez obzira na finansijsku situaciju, radno mesto, visinu zarade, radni staž, ili veličinu i godine postojanja poslodavca.

Ono što je nama bitno je sve što taj čovek ili žena predstavljaju u svojoj porodici, u svom susedstvu, u svom radnom okruženju, u svom gradu ili selu i za sve one ljude sa kojima je u svakodnevnom kontaktu. Zbog toga Vam poklanjamo ovu informativnu brošuru, u nadi da će Vam pomoći da ostvarite kvalitetniji i bezbrižniji život za Vas i Vašu porodicu.

OPPORTUNITY Banka

Za život prepun mogućnosti!

www.obs.rs

Koliko Vam poznato zvuči izraz „spojiti kraj s krajem”? Koliko puta ste sami sebi obećali da ćete beležiti svaki potrošeni dinar i bolje raspolagati svojim novcem? Ako još niste stigli da to uradite, sada je pravo vreme, a Opportunity banka Vam nudi nekoliko praktičnih saveta za opušteniji život uz pomoć bolje organizacije i planiranja kućnog budžeta.

10 jednostavnih saveta za lakše i ekonomičnije raspolaganje kućnim budžetom

1.

Za početak, napravite **mesečni pregled prihoda i troškova** domaćinstva i odmah odvojite novac neophodan za izmirenje ovih obaveza, npr. ovako:

Troškovi (okvirno)	dinara	Prihodi (okvirno)	dinara
Struja	2.000	Plata (sopstvena)	25.000
Mobilni telefon(i)	1.500	Plata (supružnikova)	30.000
Fiksni telefon	1.000		
Kablovska	500		
Grejanje, voda, gas	4.500		
Ishrana i hemija	15.000		
Rata kredita	5.000		
Gorivo (ili javni prevoz)	3.000		
Ukupno odvojiti:	32.500	Ukupno na raspolaganju:	55.000
Preostaje mi (za štednju, odeću, igračke ili knjige za decu)			22.500

2.

Da biste došli do ovakvog pregleda, treba da **zapisujete svoje dnevne i mesečne izdatke.**

Izuzmite sve vanredne troškove i skoncentrišite se na one redovne i stalne, nakon čega ćete dobiti ostatak za vanredne troškove. Ostatom za vanredne troškove takođe možete efikasnije upravljati ako imate okvirni plan njegove potrošnje – razdelite ga na manje sume namenjene za određenu potrošnju (odeću, dečje potrebe, štednju, slave/rođendane). Tako sebe ograničite na trošenje unutar sume koju ste odredili. Ostatom raspoložite „na kašičicu” pošto se nikada ne zna za šta Vam taj višak novca može zatrebati.

Novac na gomili se troši lakše i manje je pod kontrolom!

3.

Uvek je dobro **nešto novca** koji Vam je preostao, „ostaviti sa strane”

Iznos nije bitan jer je zrno po zrno pogača, a mesec po mesec, ovaj iznos će se uvećavati. Da biste bili sigurniji da ovaj novac nećete potrošiti, najbolja je štednja u banci (a i najisplativija zbog kamate koju Vaša štednja zarađuje). Na primer, ako štedite samo 100 dinara dnevno, na kraju meseca imaćete 3.000 dinara, a na kraju godine 36.000 dinara što će u Opportunity banci za godinu dana narasti na oko 40.000 dinara.

4.

Uštedite tako što ćete **plaćati sve svoje račune na vreme**

Ne čekajte opomene, zatezne kamate i plaćanje godišnjeg računa odjednom i budite redovan platiša kako biste mogli dobiti popuste koji dobavljači nude redovnim platišama. Osim toga, nema razloga da ne platite račune na vreme pošto ste unapred isplanirali fiksne troškove i već odvojili novac za njih na početku meseca.

5.

Izbegavajte korišćenje minusa po tekućem računu i kupovinu kreditnim karticama!

Ovaj vid zaduživanja vrlo je skup i treba ga koristiti samo za posebne namene, a nikako za namirnice, račune i nedostatak gotovog novca. Na primer, kamata na dozvoljeni minus može iznositi i do 33,5% godišnje, što ako primenimo na prosečan Iznos penzije u Srbiji od 25.000 rsd, i pod pretpostavkom da je cele godine u dozvoljenom minusu, mesečno ćete plaćati blizu 700 rsd, a godišnje, banci ćete morati izdvojiti nešto više od 8.200 dinara ili trećinu mesečne penzije.

Kreditni su jeftiniji izvor sredstava od kreditne kartice i dozvoljenog minusa. Najpametnije je trošiti ono čime zaista i raspolazete u novčaniku. „Nevidljivi“ novac se najlakše troši!

6.

Čuvajte sve mesečne potvrde sa bankomata, naloge o isplati sa tekućeg računa i račune od kupovina preko debitnih i kreditnih kartica.

Tako možete porediti stanje sa izvodom sa Vašeg tekućeg računa, redovno kontrolisati stanje i uvek imati informaciju o preostalom iznosu kako ne biste plaćali kamatu na dozvoljeni ili još gore, nedozvoljeni minus.

7.

Pre nego što krenete u kupovinu, napravite spisak potrebnih stvari i pridržavajte ga se da ne biste na neplanirane stavke potrošili više nego što možete da priuštite.

8.

Plaćajte svoje rate kredita ili rate kartica na vreme! Time stvarate dobru kreditnu istoriju u Kreditnom birou i omogućavate sebi bolje uslove za dobijanje nekih narednih kredita.

Nikada ne znate kada vam kredit opet može zatrebati. Čuvajte tu mogućnost! Troškove za plaćanje rate obavezno tretirajte kao redovne i odmah ih na početku meseca izdvajajte.

9.

Pre izbora banke za račun, kredit, karticu ili štednju, temeljno se raspitajte o uslovima.

Reklame, brošure i prospekti prikazuju proizvode i usluge u najboljem mogućem svetlu, i možda ne odgovaraju onome što je Vama potrebno.

- konsultujte se sa službenikom banke, tražite primer plana otplate kredita ili isplate depozita
- pitajte koliko kamata i rata iznose u novcu, koliko na kraći a koliko na duži rok
- da li je kamata fiksna ili promenljiva
- da li ima još nešto što biste trebali znati, a ne piše u prospektu

Jedna od najbitnijih stvari prilikom uzimanja kredita je Efektivna Kamatna Stopa (EKS) koju je svaka banka dužna iskazati uz nominalnu, ali i to da li je kamata fiksna ili promenljiva.

Promenljiva kamata znači da kredit pri uzimanju može da se čini najpovoljniji na tržištu, a već za nekoliko meseci, kamata može da se povisi i tako znatno poveća Vašu mesečnu ratu. Zato je fiksna odnosno nepromenljiva kamata najsigurnija, čak i ako je viša od promenljive kamatne stope kod neke druge banke.

Nominalna Kamatna Stopa NKS = cena otplate kredita i na osnovu nje se vrši obračun mesečnih rata kredita;

Efektivna Kamatna Stopa EKS = NKS + iznos naknada i provizija koje banka obračunava klijentu u postupku odobravanja kredita, kao što su:

- administrativni trošak obrade kredita
- premija osiguranja kredita i dr.

EKS je jedinstven način prikazivanja kamatne stope u cilju lakšeg poređenja bankarskih uslova za odobravanje kredita.

Trenutno najposećeniji web sajt za bankarske proizvode je www.kamatica.com gde je objektivno prikazana ponuda svih banaka u Srbiji. Narodna banka Srbije je na sajtu „Tvoj novac” koji se nalazi na www.tvojnovac.nbs.rs objavila niz korisnih i lako razumljivih brošura i saveta koji se tiču konkretno bankarskih usluga.

10

I najbitnije od svega – **NE PREZADUŽUJTE SE**

Nakon dugog perioda tokom kojeg nismo mogli da priuštimo nova kola, nov nameštaj, kuću, stan ili letovanje na egzotičnoj destinaciji, ideja da sada možemo sve to da priuštimo putem zaduživanja veoma je primamljiva, ali na duži period može da Vas dovede u nerešiv problem.

Najvažnije je da znate:

- šta tačno želite
- koliko to košta
- koliko Vam je dodatnog novca potrebno za to i, ako ćete se zaduživati putem kredita ili kartice
- koliko od zarade Vam je na raspolaganju (ako već imate neka zaduženja)
- kolika će Vam biti mesečna rata
- koliko dugo ćete kredit otplaćivati
- koliko će Vam rata smanjivati uobičajeni kućni budžet

Stavite na papir i sve će Vam izgledati mnogo jasnije.

Umesto zaključka

U raspolaganju kućnim budžetom rukovodite se jednostavnom poslovnom filozofijom. Praveći mesečni pregled troškova i prihoda, pokušajte da racionalizujete sve troškove, a na povećanje prihoda utičete prihodom od neke dodatne aktivnosti. Tako ćete u onome što vam preostaje ostvariti veći kućni „profit“.

Opportunity banka, članica Mreže mikrofinansijskih organizacija Opportunity International, koja je osnovana 1971. godine sa sedištem u Čikagu i danas je prisutna u 22 zemlje širom sveta gde se bavi pružanjem finansijskih usluga mikro i malim preduzetnicima i ekonomski ugroženim grupama stanovništva, kako bi dala svoj doprinos u suzbijanju nezaposlenosti i poboljšanju životnog standarda. Opportunity banka u Srbiji postoji od 2002. godine kada je osnovana kao Štedionica koja se 2007. godine, odlukom Narodne banke Srbije, transformisala u banku sa aktivnostima širom Srbije.

OPPORTUNITY Banka

Za život prepun mogućnosti!

Opportunity banka želi da u svim kontaktima sa svojim klijentima i zaposlenima bude:

- jednostavna banka koja se služi jezikom razumljivim za sve
- odgovorna banka koja ispunjava svoja obećanja i ne daje ih olako
- transparentna banka koja ne skriva loše vesti i nevidljive troškove svojim klijentima
- pouzdana banka na koju se može računati
- banka sa ličnim pristupom klijentima – naš cilj je uspeh i ostvarenje snova klijenata
- banka koja uvek daje precizne i pravovremene informacije

Potražite i druge priručnike u izdanju Opportunity banke i uhvatite zalet!

Ovde potražite savet i priručnike:

Novi Sad, Bulevar oslobođenja 2a, 021/530 111

Beograd:

Bulevar dr Zorana Đinđića 8a, 011/269 91 14

Bulevar Kralja Aleksandra 516, 011/655 79 62

Subotica, Matije Gupca 9a, 024/671 855

Kragujevac, Nikole Pašića 9, 034/300 855,

Čačak, Devet Jugovića 23, 032/33 00 44

Niš, Kralja Stefana Prvovenčanog 8, 018/514 728

Sremska Mitrovića, Masarikova 9, 022/ 850 145

Zrenjanin, Ive Lole Ribara 7/A, 023/582 660

Senta, Adanska 5, 024/240 994

Sombor, Apatinski put 6, 025/431 590

Šabac, Kralja Milutina 22b, 015/7336 213

Požarevac, Kosovska 14, 012/716 01 12

Valjevo, Karadorđeva 179, 014/291 035

Kraljevo, Trg Kralja Petra I 2/7, 036/327 270

Kruševac, Kosančićeva 74, 037/448 120

Jagodina, Ljubiše Uroševića 12A, 035/245 030

Užice, Trg Svetog Save 3, 031/500 335

Leskovac, Masarikov trg 21, 016/234 551

Pirot, Srpskih vladara 66, 010/321 818

Vranje, Žikice Jovanovića Španca 25,

017/715 00 72

Zaječar, Božina Jovanovića 2/2, 019/315 00 22

Prijepolje, Vladimira Perića Valtera 106,

033/215 00 00